

Aurich Übung - Gymnasium
T. Dramatyczny, Hha 669MS 7
2000/2001

DZIENNIK
Gazeta Prawna

dodatek -Kultura / Program TV

Warszawa
10/12-12-2010
DZ. / Nr 240

Upiory przeszłości powracają

Krystian Lupa to jeden z najważniejszych interpretatorów Thomasa Bernharda. TVP Kultura pokaże rejestrację jego słynnego „Wymazywania” Agnieszka Michalak

„Całe moje życie, całe moje istnienie jest niczym innym, jak przemożną potrzebą przeszkadzania i irytowania innych” – pisał Bernhard. Austriacki pisarz rozgłos w Polsce zawdzięcza w dużym stopniu Krystianowi Lupie, który przenosił na deski m.in. „Kalkwerk” czy „Immanuel Kanta”. Reżysera najbardziej interesują stałe tematy twórczości tego ważnego twórcy niemieckojęzycznego kręgu kulturowego, czyli nieustająca wędrówka artysty połączona z jego skłonnością do izolacji od świata i wieczne poszukiwanie domu. Takie motywy odnajdujemy w jego opus magnum „Wymazywaniu”.

Oto mieszkający w Rzymie filozof, niespełniony artysta w średnim wieku Franz Josef Murau

(w tej roli doskonały Piotr Skiba), otrzymuje telegram donoszący o śmiertelnym wypadku samo-

chodowym rodziców i brata. Udaje się zatem do rodzinnej miejscowości w Austrii na pogrzeb. Po tym tragicznym wydarzeniu przystępuje do pisania swoistej autobiografii, która ma oczyścić czy uporządkować jego pamięć.

Sześciogodzinne przedstawienie, choć może przestraszyć długością, ogląda się świetnie. Składają się na nie retrospekcje, myśli, sny Franza Josepha, dzięki którym bohater dokonuje bezlitosnego rozrachunku z dotychczasowym życiem. Najchętniej chciałby je wymazać, unieważnić. Nieszczęśliwy bohater mówi o swoich drobnomieszczkańskich rodzicach, bracie, siostrach i przyjaciółach. Joseph przekreśla społeczne, moralne, religijne normy i wartości, ale też odrzuca dokonania filozofii, literatury i sztuki. Wreszcie i własny dorobek.

Znakomita adaptacja Lupy to przede wszystkim poruszająca wiwisekcja ludzkiej psychiki. To także triumf całego, starannie dobranego, zespołu aktorskiego. Maja Komorowska gra sfiksowaną poetkę Marię, przyjaciółkę Josepha, znakomici są też Jadwiga Jankowska-Cieślak (Matka) oraz Adam Ferency (Ojciec) i Waldemar Barwiński w roli młodego filozofa Aleksandra.

Premiera przedstawienia odbyła się w warszawskim Teatrze Dramatycznym w 2001 roku. Scenariusz nie został zmieniony na potrzeby telewizyjne. Nad przebiegiem rejestracji spektaklu czuwali Krystian Lupa i operator Adam Sikora. TVP Kultura pokaże to przedstawienie w dwóch odcinkach.

WYMAZYWANIE | reżyseria: Krystian Lupa | TVP Kultura | niedziela, godz. 17.15 i 20.10